

Litteratur

På pilgrimsfærd – Martin Wangsgaard Jürgensen

Kilder

Bergsagel, John, *The Offices and Masses of St. Knud Lavard*, bd. I-II, Det Kongelige Bibliotek 2010.

Das Leben des Bischofs Meinwerk von Paderborn, Scriptorum rerum germanicarum, "Vita Meinwerici Episcopi Patherbrunnensis", cap. CXLII, red. Franz Tenckhoff, Hahnsche Buchhandlung 1921.

"En græselig ond Tidende om den papistiske Messe", i: *Danske Magazin* 1746, bd. 2, s. 90-91.

Grammaticus, Saxo, *Gesta danorum/Danmarkshistorien*, 2 bd., Det Danske Sprog- og litteraturselskab og Gads Forlags 2005.

Hansen, Erich, *Fontinalia sacra, det er: En kort Beretning om Helenæ Kilders Oprindelse, Brug oc Miszbrug, udi Sieland I lige maade nogle andectige Bønner, oc gudelige Psalmer, som et gudfryctigt Menniske kand bruge naar hand vil reise til Kilderne Sammanskreffuen ved Erich Hansen*, udgivet af Georg Lamprecht [København] 1650.

Kirkeordinansen 1537/39. Tekstudgave med indledning og noter ved Martin Schwartz Lausten, Akademisk Forlag 1989.

Margrete 1.s testamentariske gave 1411 (<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/margrethe-1s-testamentariske-gaver-1411>)

Miracula S. Thomæ Cantuariensis, Liber VI, *Materials for the History of Thomas Becket, Archbishop of Canterbury*, red. J. Robertson, Cambridge University Press 2012, s. 544-45.

Olrik, Hans, *Danske Helgeners Levned*, 2 bd., Rosenkilde og Bagger 1968.

Palladius, Peder, *En visitatsbog. Udgivet på nudansk med indledning og noter af Martin Schwartz Lausten*, Forlaget Anis 2003.

Peder Smed og Adser Bonde. Efter trykket 1559, red. Svend Mogensen, Universitetsforlaget i Aarhus 1936.

Roskildekrøniken, oversat og kommenteret af Michael Gelting, Worminatum 1979.

Voragine, Jacobus de, *The Golden Legend*, 2 bd., Princeton University Press 1993.

Litteratur

Andersson, Helge, *Genarps Kyrka. Historik och Beskrivning*, Genarp Kirke 1993.

Appel, Liv, Søren Frandsen & Erik A. Jarrum, Sagnkredsen om Helene, Arild og Thora i den nordlige Øresundsregion, i: *Alle tiders Nordsjælland. Museum Nordsjællands Årbog* 2015, s. 167-81.

Augustin, *Om Guds Stad*, Aarhus Universitetsforlag 2002.

Browe, Peter, *Die Eucharistischen Wunder des Mittelalter*, Müller und Seiffert 1938.

Bøgh, Anders, *Sejren i Kvindens Hånd. Kampen om magten i Norden ca. 1365-89*, Aarhus Universitetsforlag 2003.

Chaucer, Geoffrey, *Canterbury Fortællingerne*, oversat af Mogens Boisen, Martins Forlag 1960.

Collins, David J., *Reforming Saints. Saints' Lives and Their Authors in Germany, 1470-1530*, Oxford University Press 2011.

Danmarks Kirker, Nationalmuseet 1933-.

Daxelmüller, Christoph, & Thomsen, Marie-Louise, Mittelalterliches Wallfahrtswesen in Dänemark, i: *Jahrbuch für Volkskunde* 1978, N.F. 1, s. 155-204.

Enemark, Poul, *Dansk oksehandel 1450-1550. Fra efterårsmarkeder til forårsdrivning*, 2 bd., Aarhus Universitetsforlag 2003.

Etting, Vivian, *Margrete den første - en regent og hendes samtid*, 4. udg, Gyldendal 2021.

Fenger, J. F., St. Kjelds Levnetsløb, i: *Kirkehistoriske Samlinger* 1857-59, 2.rk, bd. 1, s. 526-37.

Fort, Gavin, Penitents and Their Proxies: Penance for Others in Early Medieval Europe, i: *Church History* 2017, vol. 86:1, s. 1-32.

Freeman, Charles, *Holy Bones, Holy Dust. How Relics Shaped the History of Medieval Europe*, Yale University Press 2012.

Gad, Tue, *Legenden i dansk middelalder*, Dansk Videnskabs Forlag 1961.

Gad, Tue & Bodil, *Rejsen til Jakobsland*, Wormianum 1975.

Geary, Patrick J., *Furta Sacra. Thefts of Relics in the Central Middle Ages*, revised edition, Princeton University Press 1991.

Glarbo, Henny, Dansk Palæstinafarere i det 16. og 17. Aarhundrede, i: *Kirkehistoriske Samlinger* 1936-1938, bd. 2, s. 1-32.

Gregersen, Niels Henrik, & Carsten Bach-Nielsen (red.), *Reformationen i dansk kirke og kultur*, 3 bd., Syddansk Universitetsforlag 2017.

Grinder-Hansen, Poul, *Søren Abildgaard (1718-1791). Fortiden på tegnebrættet*, Nationalmuseet 2010.

Groves, Beatrice, Those sanctified places where our Saviour's feet had trode': Jerusalem in Early Modern English Travel Narratives, i: *The Sixteenth Century Journal* 2012, vol. 3, s. 681-700.

Hamilton, Sarah, *The Practice of Penance, 900-1050*, The Boydell Press 2001.

Horstmann, Johannes, *Et grundrids af den kirkelige dogmatik*, Asferg 2009.

- Jungmann, Josef, *Die lateinische Bussriten in ihrer geschichtlichen Entwicklung*, Verlag Rauch 1932.
- Jürgensen, Martin Wangsgaard, Sacred Souvenirs and Divine Curios—Lutherans, Pilgrimage, Saints and the Holy Land in the Seventeenth Century, i: *Religions* 2022, nr. 13: 909, s. 1-24.
- Jørgensen, Ellen, *Helgendyrkelse i Danmark*, H. Hagerups Forlag 1909.
- Kjær, Lars, *Valdemar den Store. Borgerkrigens barn*, Gad 2022.
- Klaniczay, Gábor, *Holy Rulers and Blessed Princesses. Dynastic Cults in Medieval Central Europe*, Cambridge University Press 2002.
- Kofod-Hansen, Elisabeth, Knud den Hellige i middelalderlige malerier og træskærerarbejder. Et bidrag til Knud Konges ikonografi, i: *Knuds-Bogen. Studier over Knud den Hellige*, red. Tore Nyberg, Hans Bekker-Nielsen og Niels Oxenvad, Odense Bys Museer 1986, s. 61-78.
- Kålund, Kr., En islandsk vejviser for pilgrimme fra 12. århundrede, i: *Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie* 1913, 3. rk. 3. bd., s. 51-105.
- Licht, Keld de Fine, Gennerup: Et gravanlæg fra Frederik II's tid, i: *Architectura* 1995, nr. 17, s. 139-50.
- Liebrott, Niels-Knud, *Hellige mænd og kvinder*, Wormianum 1982.
- Liepe, Lena, *Reliker och relikbruk i det medeltida Norden*, Runica et Mediaevalia 2020
- Lind, John H., Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen & Ane Bysted, *Danske Korstog. Krig og Mission i Østersøen*, 2. udg., Høst & Søn 2006.
- Madsen, Per Kristian, & Jette Arneborg, The Odyssey of a Saint - Lucius, a Roman Papal Saint and his Merits from AD 253 to 2016, i: *Ora Pro Nobis: Space, Place and the Practice of Saints' Cults in Medieval and Early-Modern Scandinavia and Beyond*, red. Nils Holger Petersen, Mia Münster-Swendsen, Thomas Heebøll-Holm og Martin Wangsgaard Jürgensen, Syddansk Universitetsforlag 2019, s. 215-239.
- Matthiessen, Hugo, *Hærvejen. En tusindårig vej fra Viborg til Danevirke. En Historisk-topografisk studie*, Gyldendal 1961.
- Meens, Rob, *Penance in Medieval Europe, 600-1200*, Cambridge University Press 2014.
- Misiarczyk, Leszek, The Beginning of the Cult of Relics in Martyrium Polycarpi 17-18, i: *Series Byzantina* 2016, nr. XIV, s. 13-23.
- Nauman, Hans Peter, Die nordischen Pilgernamen von der Reichenau im Kontext der Runennamenüberlieferung, i: *Analecta Septentrionalia* 2009, bd. 65, s. 778-802.
- Olrik, Hans, En dansk Pilgrimsfærd fra Begyndelsen af det 12. Aarhundrede, i: *Historisk Tidsskrift* 1891-92, 6. rk., 3. bd., s. 232-34.
- Henry Petersen, En relikvie af Roskilde Domkirkes skytshelgen, den hellige pave Lucius, *Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie* 1874, s. 393-441.
- Petersen, Henry, Knud Lavards Helgentilbedelse. Kilden og Capellet ved Haraldsted, i: *Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie* 1885, s. 15-71.

Pontoppidan, Erik, *Fejekost, til at udfeje den gamle surdejg eller de i de danske lande tiloversblevne og her for dagen bragte levninger af saavel hedenskab som papisme, 1736*, oversat af Jørgen Olrik, Schönbergske Forlag 1923.

Pontoppidan, Erik, *Den Danske Atlas*, 7 bd., København 1763-1.

Rørdam, Holger Fr., Om Valfarterne til Kippinge før og efter Reformationen, i: *Kirkehistoriske Samlinger* 1893-95, 4.rk., 3. bd., s. 433-86.

Sumption, Jonathan, *Pilgrimage: An Image of Mediaeval Religion*, Faber & Faber 1975.

Thyregod, C. A., "Kirkelevninger i Midtjylland", *Jydske Samlinger* 1868, bd. II, s. 281-290.

Trolle, Steffen, & Peter Pentz, Den hellige Grav i Jerusalem, i: *Nationalmuseets Arbejdsmark* 1983, s. 97-112.

Walker, Caroline Bynum, *Wonderful Blood. Theology and Practice in Late Medieval Northern Germany and Beyond*, University of Pennsylvania Press 2007.

Walther, Anton Heimreich, *Schleswigsche Kirchen Historie*, Schleswig 1683.

Wammen, J. P., Efterretninger om Karup Sogn i Lysgaard Herred, i: *Aarbøger udgivne af Historisk Samfund for Aarhus Stift* 1916, bd. IX, s. 154-91.

Ward, Benedicta, *Miracles and the Medieval Mind: Theory, Record, and Event, 1000-1215*, University of Pennsylvania Press, revideret udg. 1987

Avisartikler og hjemmesider

[Blog] At gå, på: Studenterpræsten på de natur- og sundhedsvidenskabelige fakulteter på Københavns Universitet, <https://ku-praest.blogspot.com/2008/09/fljeton-ii-at-g.html>

[Hjemmeside] <http://www.viborgpilgrimscentrum.dk/>

Kristeligt Dagblad, indlæg af sognepræst Elisabeth Lidell, 9. maj 2008.

Kristeligt Dagblad, indlæg af sognepræst Peter Grønlykke, 22. september 2009.

Kristeligt Dagblad, indlæg af biskop Jan Lindhardt, 2. okt 2009.

Kristeligt Dagblad, indlæg af sognepræster Jesper Langballe & Søren Krarup, 18. august 2009.